

Sådan har Allan Mortensen brugt ChatGPT i samfundsfag

Allan Mortensen underviser i samfundsfag på Favrskov Gymnasium. Det seneste år har han brugt ChatGPT 3.5 i både en 1.g og 3.g-klasse, som har samfundsfag på A-niveau. Her fortæller han om nogle af sine erfaringer.

ChatGPT som hjælpelærer

ChatGPT kan være en hjælp til læsning af større tekster, især i forbindelse med projekter som SRP. Eleverne har eksperimenteret med at fodre botten med længere tekster på relativt svært niveau og få referat af centrale pointer fra teksten. De gjorde det uden selv at læse teksten, forklarer Allan Mortensen.

“Eleverne var med på den, og det var sjovt at prøve af. Håbet var at kunne spare eleverne for noget tungt læsestof. For eksempel for at undersøge, om en videnskabelig artikel kan bruges i deres SRP. ChatGPT lavede nogenlunde fornuftige noter, men den udelod også væsentlige pointer fra teksten, den var blevet fodret med. Jeg kunne høre på eleverne, at de ikke havde fanget det hele, og at de ikke forstod noterne og begreberne ordentligt, fordi ChatGPT havde sorteret forklarende dele af teksten fra,” siger han og tilføjer endnu en pointe, man skal være opmærksom på som lærer.

“Teksten var taget fra en lærebog, men ChatGPT formidler ikke med samme pædagogiske forklaringer, så eleverne var ikke udpræget positive. Skal det fungere, kræver det, at det er dygtige elever, som er i stand til at være kritiske og stille uddybende spørgsmål til teksten fra ChatGPT, hvis de ikke forstår den. Er de ikke så dygtige, kan de gå glip af læring. Og det er ikke en smutvej, så man ikke behøver læse tekster.”

ChatGPT styrker elevernes skriftlige kompetencer

ChatGPT er blevet brugt til at arbejde med genrebevidsthed ved at få ChatGPT til at generere forskellige typer tekster. Det er blandt andet en analyse af tekst, som ChatGPT fodres med, sammenligning af flere tekster og faglig argumentation. Herefter har de byttet tekst med en makker, læst og vurderet hinandens tekster samt givet feedback til hinanden.

“Med ChatGPT kan man hurtigt generere tekst af fornuftig kvalitet. Eleverne risikerer ikke at blive udstillet ved at have skrevet en ‘dårlig tekst’ selv. Det er jo botten, der har skrevet teksten. Så det bliver derfor mindre farligt for eleverne at dele tekster og give feedback på tekster. Omvendt vil ChatGPT sjældent lave en superfaglig tekst, så derfor skal eleverne selv forsøge at forbedre kvaliteten af teksten. I slutningen af timen lavede vi en opsamling ved tavlen. Det var nødvendigt for at få helt styr på faglige begreber og eksempelvis sammen vurdere kvaliteten af deres faglige argumentation. Når de giver feedback til hinanden, kan der være stor variation i kvaliteten af feedback. Jeg har typisk inden øvelserne introduceret dem til emnet, så de var klædt på med et fagligt begrebsapparat,” siger Allan Mortensen og tilføjer:

“Eleverne bliver potentielt trænet i at prompte. De træner også deres kritiske sans, for giver det faktisk mening, hvad ChatGPT skriver? Samtidig får eleverne også trænet brugen af faglige begreber og teori. ChatGPT anvender ikke nødvendigvis de faglige begreber, som eleverne har lært. Dem skal de selv strø ud over teksten. Eleverne var frustrerede over, at det er svært at prompte. ChatGPT genererede ikke altid det, de ville have den til, hvilket både kan skyldes ChatGPT, og at de ikke var gode nok til at prompte. Jeg prøvede det både i en 1.g og en 3.g. De yngste havde svært ved det, fordi det kræver en vis viden.

Generelle erfaringer efter et år med ChatGPT

“Jeg er lidt ambivalent i forhold til det. Jeg hjælper eleverne til at blive gode til at bruge det derhjemme. Bruger eleverne det godt, kan de blive klogere, men de kan også blive bedre til at få ChatGPT til at lave teksterne for dem. Det hjælper dem ikke til at blive bedre fagligt.

I begyndelsen var det motiverende for eleverne, men interessen er dampet lidt af. Hvis eleverne skal købe ind på, at vi bruger ChatGPT, skal de have en oplevelse af, at de faktisk lærer noget, som de ikke kunne have lært lige så godt på en anden måde. Personligt er jeg ikke helt afklaret i forhold til, om de lærer noget, de ellers ikke ville have lært. ChatGPT er i hvert fald ikke altid et quick fix til at blive fagligt dygtigere,” siger Allan Mortensen.

